

Mamei mele, Lidia

Cuprins

Prolog.....	9
Băiatul dispărut.....	11
O Revelație	24
Vestea adusă de tía Neli	28
O înțelegere cu señor Arenas	36
Escuelita.....	43
Adiós, Tres Montes.....	51
Despărțirea	63
Felix și tía Neli își pun întrebări	69
Ochii și urechile orașului Tres Montes	75
Înșelătoarea Conchita Fo.....	78
Trecând Valea Bântuită.....	85
Capitala	92
Servitori	99
Micul dejun	104

Zi de piață pentru o ucenică exemplară	113
Spălătoreasa.....	124
Condus spre nebunie	130
O scrisoare sosește în capitală.....	136
Abuela vine în vizită.....	142
Un telefon după ajutor	148
Bărbați de moravuri ușoare.....	152
O noapte pentru răspunsuri.....	156
Scăparea lui Pancho.....	161
Cearța unor vechi iubiți.....	166
Pasagerul clandestin.....	168
Un prieten pe drum	173
O surpriză în grădină.....	177
Aranjamentele din Colonia Vásquez	185
Hoți tandri.....	194
Miracole de vânzare	199
Două lumi.....	202
Rămas-bun	212
Fata care a îmblânzit vântul	218

Prolog

Blestemul se abātu fără niciun avertisment asupra vieții Soniei Ocampo, înainte ca ea măcar să se fi născut, deghizat în noroc.

Dădu buzna în timpul uneia dintre cele mai cumplite furtuni văzute vreodată de cineva în Tres Montes. Vântul gemea, încovoind pinii de la jumătate și dezgolindu-i de acele lor, lăsând în urma sa niște simple tulpini golașe. Vaci mugind erau târâte în josul muntelui pe valuri de noroi, iar jos, în adâncul canionului, râul se agita și se învolbura ca un ocean. Sătenii se retrăseseră în casele lor bătute de furtună și înălțau rugăciuni către orice zeu care mai avea milă de ei – toți, cu excepția familiei Ocampo, care era prea ocupată cu aducerea pe lume a unui copil.

Furtuna – ca și nașterea – dură ore bune. Dar când în cele din urmă Sonia Ocampo sosi pe lume, vântă și tremurând, vântul încetă în mod miraculos să mai bată și râul se domoli, lăsând în urmă o noapte înstelată și calmă.

În dimineața următoare, oamenii din Tres Montes fură șocați să descopere că erau încă în viață. Își încălțară cizmele de cauciuc și se cățărară peste dărâmături pentru a ajunge la ruinele bisericii lor. Fiecare familie

Își numără membrii; nici măcar o singură viață nu fusese pierdută. Nimeni nu își putea explica totuși cum de supraviețuiseră.

Dar apoi aflaseră despre fata care tocmai sosise pe lume în toiul nopții.

Bătrânii se adunară pentru a o studia pe copilă îndeaproape. Înfășurat în șalul bunicii ei, pruncul avea expresia inconfundabilă a unui înger adormit.

– Trebuie să ne fi fost trimisă de Dumnezeu, anunțară bătrânii mineri, neobișnuiți cu norocul de orice fel, pentru a ne proteja de rău.

Fierarul fu trimis la fierăria sa, unde bătut o bucată de metal pe nicovală până ce obținut forma unei fete cu brațele deschise către lume. Acesta fu primul milagro prins cu un ac pe veșmintele Soniei Ocampo. Și cu această mică înțepătură a unui talisman prin scutecul său, destinația i-a fost stabilită.

Băiatul dispărut

Sirena trenului nu a răsunat prin vale în ziua în care oamenii lui Ernesto Fermin l-au găsit pe Luis. De fapt, în acea dimineață, întregul munte fusese neobișnuit de tăcut. Vânturile de iarnă bătuseră pe timpul nopții și îmbrăcaseră totul într-un praf galben. Vulturi fantomatici zburau în cercuri deasupra canionului, în căutarea prăzii.

În acele zile, sosirea săptămânală a trenului încă era un spectacol pentru oamenii din Tres Montes. Trecea podul înainte de zorii zilei, sâmbăta, revărsându-și aburul alb și fluierând pentru a speria caprele ce pășteau înainte, lângă calea ferată. Curând după aceea trăgea în gară, Marco, chipeșul conductor, făcând cu mâna ca un star de cinema peste capetele băieților de la bicicletele-taxi, băieți pe care îi cunoștea dintotdeauna. Pasageri de departe coborau din tren pentru a cumpăra produse de patiserie și pentru a împărtași vești din capitală. Pentru Sonia Ocampo, trenul însemna mai mult decât clienți pentru produsele de patiserie și

legumele familiei ei. Însemna o privire fugară asupra unei lumi pe care nu credea că avea să o cunoască vreodată.

Sonia întârziase în acea dimineață groaznică. Își simțea ochii grei din pricina somnului în timp ce traversa drumul și se grăbea de-a lungul străzii șerpuite. Priveghiul la patul de suferință al unui miner durase toată noaptea, mai mult decât se așteptase ea, dar nu se îndurase să îl lase singur și speriat pe bătrânul Guacho. Chiar și acum, în timp ce alerga, îi putea auzi gemetele dureroase amestecate cu scheunatul câinilor vagabonzi ce o urmăreau. Era ca și cum suferința însăși o urmărea.

Restul familiei ei se afla deja acolo, pregătindu-se pentru piață. Zări camionul fratelui ei, Rafael, parcat lângă standul lor. Ca orice alt lucru, era acoperit cu praf. Chiar și fratele ei arăta ca o fantomă.

– Am ratat trenul? îl întreabă ea.

El puse jos un coș cu roșii prăfuite și privi prin ceață către șinele pustii.

– De ce îți pasă? spuse el. Ai de gând să visezi la Marco, așa cum fac celelalte fete?

Își flutură pompos mâna deasupra capului, cu un gest care-l imita pe cel al conductorului.

Sonia îl ciupi de picior.

– Ești gelos. Miji ochii pentru a privi în cel mai îndepărtat punct al șinelor și se încruntă. Este ciudat, atâta tot. Marco nu uită niciodată să tragă sirena.

– Și cine are nevoie de tărăboiul *ăla*? spuse Felix Ocampo, întrerupându-i.

Sonia și Rafael schimbară priviri pline de subînțeles în timp ce tatăl lor li se alătură la muncă. Aproape surd din

pricina unei vieți petrecute detonând explozibil în minele de argint, Felix ura ca pacea din urechile sale să fie zdruncinată – în special de trenul care îi ademenea pe tinerii bărbați către orașe. „O locomotivă blestemată a răului“, așa o numea. Sonia hotărâse de mult că era inutil să îl contrazică. Rafael credea însă altceva.

– Noi avem nevoie, mormăi el. Înseamnă progres.

– Ce a spus?

Felix își apropie urechea de Sonia.

– Nimic, Papi, spuse și îi aruncă lui Rafael o privire amenințătoare.

Dar Rafael ridică glasul astfel ca tatăl său să audă fiecare silabă.

– Am spus „înseamnă progres“. Viitorul este acolo, la capătul șinelor, Papi. Aici ne transformăm în praf inutil. Vezi? spuse și suflă un nor de praf de pe aripa camionului său.

Felix se încruntă.

– Da, da, *viitorul*, pufăi el. Ce fel de viitor e acela în care băieții își părăsesc familiile pentru locuri necunoscute? Este o rușine! Îi făcu semn cu bărbia lui Lopez, lăptarul, care atârna brânzeturi de unul singur. Spune-mi, ce tată ar trebui să fie lăsat singur și de izbeliște de propriul fiu?

Rafael își dădu ochii peste cap. Urma să fie o altă ceartă ce nu avea să schimbe absolut nimic.

– Șterge-ți somnul de pe ochii ăia obraznici, izbucni Felix. Și fii cu ochii pe *buñuelos* făcute de maică-ta! Femeii i-a luat o oră să le prăjească!

Sonia salvă tava cu gogoșile mamei sale de cizmele lui Rafael, în timp ce tatăl lor îi părăsi nervos. Două se turtiseră deja – un noroc neașteptat, după părerea ei. Îi oferii lui

Rafael una, iar ea mușcă din cealaltă. Era micul lor dejun preferat.

– Pofim, spuse ea. Asta ar putea îndulci puțin începutul zilei.

Rafael rupse o bucată.

– Se înșală.

– Așa e, Papi, răspunse ea înainte ca un căscat să o întrerupă. Îmi pare rău.

Rafael îi studie chipul obosit în timp ce mesteca.

– Deci, cum se simte bătrânul Guacho? întrebă el în cele din urmă. Iar ai lipsit toată noaptea.

Sonia ridică din umeri, ștergându-și jeleul de pe buze.

– La fel.

Guacho își petrecuse toată viața în mină, ca și tatăl lor. Acum tusea îi zdruncina pieptul și de-abia își mai deschidea ochii lăptoși. Soniei nu îi plăcea să împărtășească aceste lucruri cu nimeni. De ce să îl întristeze pe Rafael cu povești apăsătoare despre mineri muribunzi? I-ar fi făcut pe amândoi să se simtă ciudat de bătrâni și lipsiți de speranță. Era mai bine să își vadă fratele râzând, coborând versantul muntelui pe ghidonul bicicletei sale sau să sară pe pietrele de râu atunci când apa nu curgea prea învolburată.

– Spune-mi ceva, zise ea, schimbând subiectul. Observ că și tu arăți groaznic de obosit. Iar ai stat afară până târziu? Ai făcut ceva despre care ar trebui să știu?

Rafael rânji în timp ce se gândea la subiectul său preferat.

– Puțin din asta și puțin din cealaltă.

– Ah. Sonia își linse degetele de ultimele firimituri. Puțin din *cealaltă*. Care este numele ei? Sau ai pierdut din nou șirul?

– Nu-ți face griji, *hermanita*¹. Ridică din sprâncene. Am modalitățile mele de a-mi aminti iubitele.

Acum Sonia fu cea care își dădu ochii peste cap.

– Aiurea.

Ultima fată cu care flirtase – o tânără pe nume Dora – plânsese după el o săptămână.

Rafael o sărută rapid pe obraz și îi scutură praful de pe gene. Era un ticălos, dar unul fermecător.

– De ce nu mergi acasă să dormi puțin înainte ca Mami și Papi să-ți dea ceva de făcut? îi spuse el. Descarc eu restul.

Ea dădu din cap.

– Mulțumesc, dar nu. Cred că voi aștepta locomotiva răului.

Rafael îi aruncă un rânjel conspirator în timp ce ridică tava de *buñuelos* pe un umăr.

– Faci cum vrei.

În curând Rafael se mișca prin mulțime asemenea unui chelner într-un hotel elegant. Nu arăta deloc ca un miner, gândi Sonia. Nici ca tatăl sau bunicul sau oricare alt bărbat Ocampo dinaintea lor. Era ca și cum s-ar fi născut într-o viață complet greșită.

– *Buñuelo, guapas*²? strigă el spre câteva fete, ispitindu-le cu zâmbetul său și mirosul de anason.

Un fior de invidie o străbătu în timp ce el dispăru după colț. Cum ar fi să fie relaxată și senină ca Rafael, să nu își facă griji pentru nimic altceva decât pentru pe cine va săruta în continuare? Din nefericire, probabil că ea nu avea să afle asta niciodată. Avea deja șaisprezece ani și nu se ținuse

¹ „Surioară“ (în lb. spaniolă, în original)

² „Frumoaselor“ (în lb. spaniolă, în original)

nici măcar o dată de mână cu un băiat – totul mulțumită destinului ei.

Sonia își înfășură mai strâns șalul în jurul ei și își închise ochii oboșiți, încercând să nu își plângă de milă. Șalul se simțea asemenea unei armuri grele pe umerii ei și o făcu să tânjească după patul ei. Sute de mici amulete de metal erau cusute pe țesătura învechită, la distanță de o unghie una de alta. Guri pentru a ține bârfa la distanță. O inimă pentru a găsi iubirea adevărată. Picioare pentru o călătorie sigură și neprimejdioasă. Un pumn pentru putere. Primise atât de multe solicitări de-a lungul anilor, încât Sonia le pierduse șirul.

Moțai în briza nisipoasă, încercând să își imagineze o simplă plimbare fără această greutate, dar desigur, asta era ca și cum și-ar fi imaginat o plimbare fără pielea ei. Purtase acest șal din primul moment în care deschisese ochii, iar astăzi cutreiera munții asemenea unui altar ambulant. Fiecare pas pe care îl făcea răsună de dorințele și speranțele oamenilor care se temeau de ceea ce lumea avea pregătit pentru cei umili, asemenea lor. Ea era cea mai bună speranță a lor.

– Să ne aduci cu bine înapoi, Sonia! îi strigau minerii din camioanele lor în fiecare dimineață.

– Această familie va avea mulți copii sănătoși mulțumită ție, îi strigau părinți fericiți în timp ce Sonia mergea spre altar în spatele miresei în ziua nunții lor.

– Condu-l în brațele lui Dumnezeu, îi spusese chiar ieri soția bătrânului Guacho.

– Sonia!

Glasul o trezi din visare și aproape se răsturnă de pe platforma unei remorci, unde fusese purtată de somn.

– Señora Clara? spuse Sonia când se întoarse și văzu cine era.

Femeia era înfășurată în propriul șal, doar ochii fiindu-i la vedere. Puse un talisman în mâna Soniei și îi sărută degetele în mod reverențios.

Sonia privi de două ori. Aur: o bucată de un galben aprins sub forma brută a unui băiat. Metalul, observă ea, încă era cald la atingere.

Un fior de teamă îi străbătu șira spinării în timp ce observă expresia chinuită a señoarei Clara. Exista o singură cale prin care cineva atât de sărac putea face rost de un asemenea metal. Văduva avea un nou spațiu însângerat înspre cerul gurii, un molar sau un premolar din aur care acum lipsea... ceva care nu îi punea mari probleme atunci când mesteca fără el.

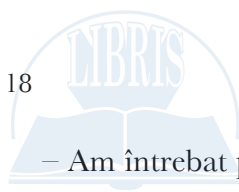
Sonia coborî din remorcă, tresărind. Soarele îi încinsese talismanele, transformându-le în fier crestă. O trase pe văduvă la umbră.

– Ce s-a întâmplat?

– A dispărut – pur și simplu, uite așa.

Señora Clara trosni din degetele tremurânde. Între timp, ceilalți Ocampo se adunaseră împreună cu restul negustoriilor să asculte. Felix stătea într-un scaun pliant, cu brațele încrucișate mândru la piept; soția sa, Blanca, stătea lângă el. Tía¹ Neli stătea pe o ladă întoarsă cu susul în jos și își pilea unghiile în timp ce asculta.

¹ „Mătușă“ (în lb. spaniolă, în original)

– Am întrebat peste tot, dar nici urmă de Luis, continuă señora Clara. Au trecut cinci zile de când l-am văzut ultima dată.

– Păi, o fi umblând după fuste? Tía Neli își arcui cu înțeles sprâncenele desenate cu creionul. Nu ar fi prima oară când se întâmplă asta pe aici.

Blanca Ocampo roși și turnă mai mult ceai pentru señora Clara.

– *Por Dios!*, Neli... ce idee!

– Ce? ripostă tía Neli. Luis este un băiat tânăr ca oricare altul! Întreabă-l pe Rafael dacă nu mă crezi pe mine! El știe mai bine ca oricine.

Dincolo de stand, Rafael se prefăcea că așeza mai mulți ardei, dar chiar și de aici Sonia vedea că urechile îi erau roșii.

– Lasă femeia să vorbească, soro! ordonă Felix.

El și tía Neli aveau aceiași ochi negri și limbile ascuțite, dar în oricare alte privințe erau total diferiți. Nici măcar mama lor, Abuela², care îi vizita din mormânt în vise din când în când, nu avea o explicație bună pentru gemenii certăreți pe care îi lăsase în urma sa. „Cinci degete de la o singură mână și două nu sunt la fel“, obișnuia ea să spună.

Bărbia señorei Clara tremura în timp ce vorbea despre Luis. Singurul ei fiu se născuse cu un picior șchiop, cel drept fiindu-i la fel de molâu și inutil precum un pește mort. Dintre toți tinerii mineri, doar pe Rafael nu îl deranja să coboare în

¹ „Pentru Dumnezeu“ (în lb. spaniolă, în original)

² „Bunica“ (în lb. spaniolă, în original)

puțuri împreună cu Luis – sau, din când în când, la fereastra dormitorului vreunei fete doritoare.

– Măcar de-ar fi adevărat ce spui, îi zise ea mătușii Neli. Dar am pus fiecare obrăznicătură din satul ăsta să jure pe sufletele morților ei. Niciuna nu l-a văzut. Eu... nu știu unde-ar putea fi.

Sonia clipi. Cu colțul ochiului îl zări pe Rafael oprindu-se, cu falca încleștată.

„Dar știi, gândi ea. Cu toții știm.“ Dar, ca de obicei, nimeni nu avea curajul să facă o mamă să înfrunte adevărul.

Ca fiecare băiat din Tres Montes, Luis visa în secret la o viață în afara minelor. Despre asta vorbeau tinerii – pe lângă subiectul „fete“ – în timp ce mergeau către mine pe potecile șerpuitoare. În fiecare an, câțiva norocoși primeau contracte de muncă în zone îndepărtate, la aer curat – băieți de aur, care trimiteau bani acasă. Dar majoritatea plecau de fapt fără un contract. Dacă foamea și imaginația îi înghionteau suficient, plecau pe cont propriu pentru a-și găsi drumul spre capitală și mai departe, riscând să-i întâlnească pe hoții ce pândeau călătorii în vale.

– Ce crezi că este dincolo de muntele ăla? îl întrebă Sonia pe Luis odată când făcuseră un picnic pe stânci.

Ea încă putea vedea ultima dâră de fum în timp ce priviseră trenul dispărând spre capitală.

– Întreaga lume captivantă, îi răspunsese el, deja vrăjit. Ce altceva?

Dar cum putea Luis să traverseze valea? Dealurile abrupte întotdeauna îl făceau să se rostogolească, în ciuda pantofului său special; cățăratură îi tăia răsuflarea. Fără Rafael ca

tovarăș, cine avea să îi care bagajul? Cine avea să îl ajute să treacă peste bolovani, așa cum o făcea ea uneori?

– Ajută-mă, Sonia.

Vocea joasă a lui Luis deveni brusc vocea seșorei Clara, care acum îngenunchea la picioarele Soniei. Părea atât de mică și demnă de milă. Ochiul îi erau blânzi, dar înfricoșaji într-un mod care o făcu pe Sonia să simtă o durere în piept.

– Vă rog, seșora Clara, șopti ea. Ridicați-vă.

Întotdeauna se rușina când cei mai bătrâni îi implorau ajutorul.

Dar seșora Clara își lăsă și mai jos capul.

– Te vei ruga să mi-l aduci înapoi?

Fiecare vecin se întoarse. Alicia, al cărei soț devenise în sfârșit credincios. Georgina, a cărei piele fusese vindecată de răni purulente cu ierburile și rugăciunile Soniei. Chiar și Luz, salvată din ghearele unei febre în odaia sa.

– Salvează viața băiatului meu, șopti seșora Clara. Tu ești singura mea speranță.

Gura Soniei se uscaser. Umerii ei se lăsară și mai jos în timp ce se întindea spre mâna văduvei. Degetele seșorei Clara erau lungi și subțiri ca ale fiului ei, dar mâinile îi erau la fel de reci ca ale unui cadavru.

Felix sări în picioare. Vocea îi răsună.

– Desigur că îl va salva! Ia-ți greutatea asta de pe inimă, seșora. Sonia are urechea lui Dumnezeu.

Pentru restul dimineții, Sonia se rugă la ruinele bisericii, unde un cerc de pietre sub buruienile ghimpate încă marcau locul în care ea fusese adusă ca nou-născut. Dintre toate lucrurile pe care le ceruse vreodată, siguranța lui Luis i se

părea cea mai importantă. Guacho, murind în patul său, era un om bătrân. Mustățile sale se albiseră cu timpul; își trăise zilele mai mult decât majoritatea minerilor. Dar Luis era tânăr; era la începutul vieții sale.

Iar ca dovadă a blândeții lui Luis, ea enumeră cu grijă înaintea lui Dumnezeu toate faptele bune pe care le făcuse. Imploră îndurare pentru mama lui îngrijorată. Se rugă ca străini milostivi să îl ajute să își găsească drumul.

Când încheie, se întoarse obosită la Rafael, care stătea în remorca sa. Trase lung din țigară și privi peste piață. Apoi îi luă șalul de pe umeri și îl aruncă într-un colț ca pe o zdreanță.

– Întinde-te, Sonia, șopti el. Ai nevoie de somn.

Ea se întinse pe spate, privind pentru un timp cerul senin de deasupra. În cele din urmă, se întoarse spre el.

– Unde este Luis? șopti ea. A plecat să-și găsească o slujbă, nu-i așa?

Rafael nu voia să o privească în ochi. În schimb, aruncă mucul de țigară și se întinse lângă ea.

– Dormi.

Lungit alături de Sonia, începu să fredoneze melodia pe care Blanca o folosise drept cântecul lor de leagăn. Era un vechi cântec al minerilor, bun pentru a le ridica moralul bărbaților când coborau în întunericul nesfârșit al zilelor lor.

De data aceasta a fost însă fără efect. În timp ce după-amiaza se scurgea, aerul deveni mai fierbinte și nori groși de praf se răsuceau în vârtejuri sufocante. Vacile nu aveau să dea un strop de lapte. Chiar și papagalii sălbatici, care de obicei se cuibăreau bucuroși în tufișuri, acum se ciuguleau cu atâta răutate unii pe ceilalți, încât Rafael trase cu un mic pistol în aer pentru a-i goni.

Dar ceea ce îi atrase cel mai mult atenția Soniei fu trenul care nu sosi.

În capătul celălalt al pieței, tía Neli își puse jos revista. Sonia privi cum mătușa sa porni spre postul de poliție din capătul pieței și ciocăni tare în obloane.

– Și când plănuiești să faci ceva, Ernesto Fermin? întrebă ea poruncitoare la fereastră. Să fii căpitan de poliție înseamnă mai mult decât să te lauzi cu medaliile tale și cu pistolul ăla stupid, să știi!

Căpitanul Fermin oftă.

– Ce te aștepți să fac mai exact, Neli?

– În primul rând, lasă-mă să intru.

Sonia se întoarse pe o parte în timp ce mătușa ei intra în secția de poliție.

La scurt timp, patru dintre cei mai buni oameni ai departamentului plecară călare, ridicând nori de praf în urma lor.

Nu dură mult după aceea.

Sonia sorbea din ceaiul de mușețel al mamei ei când căpitanul Fermin sosi cu veștile. Urcă pe platforma de licitații și își scoase pălăria învechită de vreme. Lângă el stătea Marco. Cravata conductorului era desfăcută, iar ochii îi erau roșii.

– Prieteni, încep șeful poliției. Astăzi am o sarcină tristă.

Sătenii abandonară orice conversație și se înghesuiră înaintea platformei asemenea oilor. O căruță acoperită aștepta lângă oamenii călare de pe drum.

Căpitanul Fermin nu îndrăzni să o privească pe señora Clara, care deja își rupea părul din cap și bocea. Nici nu încercă să o oprească pe Sonia din mersul șovăitor către

căruță, când zări talpa ponosită a unui pantof familiar, cu toc înalt.

Trase deoparte pânzele. Muște negre bâzăiau în jurul ochilor lui Luis, pe jumătate deschiși și fixați acuzator asupra ei. Hoții îi scosese ră afară buzunarele de la șold. Părul des îi era încâlcit cu sânge acolo unde gloanțele lor îi străpunseseră craniul.

– Credeam că este un animal mort pe șine, spuse Marco mulțimii uluite.

Reușise să oprească trenul chiar la timp.